

Martyna Jakubiuk-FlisiakORCID 0000-0002-7716-4244
mj24@stud.uph.edu.plUniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Wydział Nauk Społecznych

Konferencja naukowa z cyklu „Rodzina w teorii i praktyce pedagogicznej” na temat „Wychowanie w rodzinie – między stabilnością a zmiennością w kontekście współczesnych przemian” (Lublin, 8 czerwca 2022 roku)

DOI: 10.34739/doc.2022.19.23

Konferencja „Wychowanie w rodzinie – między stabilnością a zmiennością w kontekście współczesnych przemian” była zorganizowana przez Katedrę Pedagogiki Rodziny Instytutu Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z okazji 25-lecia jej istnienia. Wydarzenie ze względu na sytuację epidemiczną odbyło się w formie hybrydowej. Uczestnicy, którzy zdecydowali się na udział stacjonarny, spotkali się w Kolegium Jana Pawła II. Reszta dołączyła do spotkania przy wykorzystaniu łączności internetowych. Przewodniczącą Komitetu Naukowego konferencji była dr hab. Danuta Opozda, prof. ucz. (KUL). Patronaty honorowe sprawowali zaś: Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Minister Edukacji i Nauki, Rzecznik Praw Dziecka, Instytut Badań Edukacyjnych, Sekcja Teorii Wychowania KN PAN, Sekcja Pedagogiki Chrześcijańskiej KN PAN, Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, Rektor KUL. Patronaty medialne objęły: Polskie Radio Lublin, TVP 3 Lublin, „Gość Niedzielny”.

Jubileusz 25-lecia istnienia Katedry Pedagogiki Rodziny w Instytucie Pedagogiki KUL stał się okazją do podjęcia debaty na

temat aktualnego stanu badań nad rodziną. Prelegenci poruszali w swoich wystąpieniach różnorakie zagadnienia dotyczące funkcjonowania rodziny, podkreślając jej wieloaspektowy charakter i własny kontekst interdyscyplinarny. Tematyka zaprezentowanych rozważań dotyczyła nie tylko zagadnień wychowania, lecz także oscylowała wokół współczesnych przemian i zjawisk, zarówno tych, które mogą służyć rodzinie, jak i stanowiących wyzwanie lub zagrożenie. Jak słusznie podkreślono, badania prowadzone w pedagogice nad kwestią funkcjonowania rodziny odwołują się do założeń obejmujących wiele zagadnień, z zakresu różnych nauk między innymi z antropologii filozoficznej, aksjologii czy metodologii badań społecznych.

W ramach konferencji przeprowadzono obrady w trzech sekcjach oraz plenarne podzielone na dwie sesje. Po oficjalnym rozpoczęciu spotkania i powitaniu uczestników przez władze uczelni głos zabrali prelegenci sesji plenarnej, dzieląc się uzyskanymi wynikami w następujących referatach: „Konteksty współczesnego wychowania w rodzinie” (dr hab. Elżbieta Osewska, prof. ucz., ANS w Tarnowie); „Wychowanie w rodzinie a proces negocjowania ról i relacji wewnątrzrodzinnych” (dr hab. Joanna Ostrouch-Kamińska, prof. ucz., UWM w Olsztynie); „Niestandardowe formy wsparcia dziecka i jego rodziny” (prof. dr hab. Barbara Kromolicka, USZ); „Wartość małżeństwa i rodziny jako przedmiot dyskusji pedagogicznych” (dr hab. Piotr Magier, KUL); „Uspołecznienie dziecka w rodzinie i przez rodzinę jako zadanie i obszar badań pedagogiki” (ks. prof. zw. dr hab. Marian Nowak, KUL); „Małżeństwo i rodzina w świetle nauczania błogosławionego kardynała Stefana Wyszyńskiego” (dr hab. Alina Rynio, KUL); „Budzenie osoby w rodzinie – teoria i praktyka” (dr hab. Urszula Gruca-Miąsik, prof. ucz., UR); „Autonomia i prymat rodziny w wychowaniu dziecka a rozwój systemu pieczy zastępczej. Uwagi o kondycji wychowawczej współczesnych rodzin” (dr hab. Agnieszka Regulska, prof. ucz., UKSW); „Ciągłość i zmiana w procesie opieki i wychowania dziecka. Teoria a współczesna rzeczywistość” (dr hab. Grażyna Gajewska, prof. ucz., UZ); „Między zaangażowaniem a wypaleniem rodzicielskim. Implikacje wychowawcze” (ks. dr hab. Grzegorz Godawa, UP Kraków).

Refleksjom na temat prężności i zasobów rodziny w kontekście historii wychowania oraz współczesnych teorii na jego temat

sprzyjało wysłuchanie wystąpień: „Rodzina jako wartość w opiniach studentów. Komunikat z badań” (dr hab. Ewa Pasternak-Kobyłecka, UZ); „Rodzina i dziecko na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX w. w perspektywie badań psychohistorycznych” (dr hab. Aneta Bołdyrew, UŁ); „Współdziałanie rodziny i szkoły w zakładaniu i prowadzeniu burs dla ubogiej młodzieży szkolnej w Galicji w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku” (dr Ewa Barnas-Baran, UR); „Formy pomocy rodzinom ubogim i wykluczonym społecznie w ujęciu o. Józefa Wrzesińskiego (1917-1988)” (dr Marta Filipowicz, AK Katowice), „Rodzina w kulturze realnego socjalizmu w Polsce: oblicza i interpretacje” (dr Doniec Renata, UJ); „Rodzina i wychowanie w epoce globalnej” (dr Bernadeta Botwina, UR); „Przemiany w rodzinie polskiej i jej przyszłość w Europie – aktywność i jakość życia osób starszych w rodzinie” (dr hab. Teresa Olearczyk, prof. ucz., KA); Wartości i styl wychowania realizowany w rodzinach pochodzenia kobiet, które odniosły sukces zawodowy (dr Ewa Kos, UŁ); „Dziecko uzdolnione w rodzinie – znaczenie afirmacji we wsparciu psychopedagogicznym (komunikat z badań longitudinalnych)” (dr Joanna Aksman, KA Kraków); „Domowe środowisko czytelnicze jako kategoria badawcza” (dr Kamil Kuracki, UKSW); „Oddziaływanie środowiska rodzinnego na osiąganie sukcesów przez młodzież w wieku szkolnym” (dr Tomasz Łączek, UJK); „Funkcje żłobków w okresie PRL w kontekście wspierania rodziny” (dr Ewelina Świdrak, KUL).

Sekcja druga obfitowała we wnioski i spostrzeżenia badaczy dotyczące czynników ryzyka i sytuacji trudnych w wychowaniu w rodzinie. Prelegenci poruszali kwestie opieki, pomocy i wsparcia w referatach: „System wsparcia rodziny w wychowaniu dzieci” (dr Katarzyna Wojtanowicz, dr Barbara Sordyl-Lipnicka, UP); „Partnerstwo, wsparcie i współpraca ze specjalistami w ocenie rodziców dzieci ze spektrum autyzmu. Propozycja narzędzi badawczych i prezentacja wstępnych wyników badań” (dr hab. Paweł Grygiel, dr Tomasz Gosztyła, dr Aneta Lew-Koralewicz, dr Izabela Marczykowska, UR); „Relacje z rodzeństwem w percepcji młodzieży z autyzmem wysokofunkcjonującym” (dr Anna Gagat-Matuła, UP Kraków); „System wsparcia rodziny z dzieckiem z FASD – potrzeby na dziś i wyzwania na jutro” (dr Katarzyna Kutek-Sładek, UP Kraków); „Sytuacje trudne w wychowaniu dziecka z chorobą rzadką

i uzależnionego w codziennym funkcjonowaniu od sprzętu medycznego w rodzinie a możliwości wsparcia” (dr Agnieszka Kamyk-Wawryszuk, UKW); „Samoocena a postawy rodzicielskie rodziców z niepełnosprawnością ruchową” (dr hab. Agnieszka Bochniarz, UMCS); „Funkcjonowanie dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w rodzinie” (dr Joanna Leśniak, UR); „Sytuacje trudne w wychowaniu w rodzinie w trakcie trwania nauki zdalnej – pomoc i wsparcie (perspektywa młodzieży)” (dr Ewa Tłuczek-Tadla, UR); „Wychowanie w czasach pandemii COVID-19. Doświadczenia matek małych dzieci” (dr Magdalena Stankowska, APS); „Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową na przykładzie zespołu interdyscyplinarnego” (dr Anna Mazur, KUL); „Psychiczne, fizyczne, ekonomiczne i seksualne formy przemocy w rodzinie” (mgr Martyna Jakubiuk-Flisiak, UPH); „Strategie pracy pedagogów resocjalizacyjnych z rodziną nieletniego” (mgr Gabriela Dobińska, mgr Katarzyna Okólska, UŁ); „Działania profilaktyczno-terapeutyczne na rzecz rodzin z problemem uzależnień” (mgr Karol Łukowski, UŁ); „Przygotowanie do małżeństwa w czasie dokonujących się przemian społeczno-kulturowych” (dr Magdalena Parzyszek, KUL).

Ostatni z zaplanowanych paneli konferencji zakładał uwydatnienie spojrzenia na wychowanie w rodzinie poprzez pryzmat realizacji „potrzeb na dziś” i stawiania „wyzwań na jutro”. Problem analizowany był w wystąpieniach: „Pedagogika towarzyszenia wobec wyzwań wychowania w rodzinie” (dr Ewa Dybowska, AI); „Wychowanie w rodzinie wobec wyzwań współczesności” (dr Patrycja Leśniak-Walczuk, KUL); „Uwikłane relacje i z(a)gubione granice w wychowaniu rodzinnym – skutki nadopiekuńczości rodzicielskiej” (dr hab. Anna Błasiak, prof. ucz., AI); „Funkcjonowanie w rodzinie uwikłanej z perspektywy dorosłego dziecka” (dr Joanna Żeromska-Charlińska, UWM); „Specyfika środowiska wychowawczego rodziny patchworkowej – rozważania” (mgr Magdalena Leśniak, KUL); „Obraz rodziny patchworkowej w rysunkach dzieci wychowywanych w zrekonstruowanych systemach rodzinnych” (dr Karolina Skarbek, dr Małgorzata Kierzkowska, ASP); „Badania nad ojcostwem – stagnacja czy renesans?” (mgr Andrei Agapou, UŁ); „Style przywiązania a style radzenia sobie w sytuacjach stresowych studentów” (dr Ewa Sosnowska-Bielicz, mgr Magdalena Pietnoczko, UMCS); „Wyznanie religijne nauczyciela wczesnej edu-

kacji w narracjach matek” (dr Anna Szkolak-Stępień, UP Kraków); „O jednoznaczność pojęć w pedagogicznym języku opisu rodziny potrzebą na dziś” (dr hab. Danuta Opozda, prof. ucz., KUL).

Spotkanie sfinalizowano złożeniem sprawozdań z sekcji tematycznych. W ramach podsumowania organizatorzy konferencji zasygnalizowali, że analizowane w trakcie spotkania zagadnienia nie wyczerpują obszarów refleksji, a są one raczej zachętą do podjęcia dalszych dyskusji i badań. Organizacja tego wydarzenia niosła za sobą pożądaną w kręgach naukowych możliwość wymiany doświadczeń. Wyrażono nadzieję, że obrady skłonią badaczy do jeszcze głębszego namysłu nad wychowaniem w rodzinie w czasie dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości oraz będą źródłem inspiracji do projektowania działań praktycznych na rzecz wychowania w rodzinie. Przedsięwzięcie niewątpliwie obfitowało w ciekawe i oryginalne wystąpienia, a stworzenie możliwości wzięcia w nim udziału online spowodowało znaczne poszerzenie grona zainteresowanych. Konferencja naukowa z cyklu „Rodzina w teorii i praktyce pedagogicznej” na temat „Wychowanie w rodzinie – między stabilnością a zmiennością w kontekście współczesnych przemian” była doskonałym elementem obchodów jubileuszu 25-lecia istnienia Katedry Pedagogiki Rodziny w Instytucie Pedagogiki KUL.